

การศึกษา

มหา'ลัยดันปรับ 'กลยุทธ์' ผุด 'วิชาแปลก' ฝ่าวิกฤต 'เผาจริง'??

ผู้ บริหารกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และนักวิชาการออกมา "ยอมรับ" ตรงกันว่านี่เป็นปีแห่งการ "เผาจริง" ของวงการการศึกษาไทย โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏ (มจร.) ที่ได้รับผลกระทบอย่างหนักหน่วงจากตัวเลขนักเรียนและนักศึกษาที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัด หลังจากที่เกิดปรากฏการณ์ "เผาทลอก" ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

ผลกระทบที่เห็นชัดๆ คือเกิดการแย่งชิงนักเรียนและนักศึกษาที่รุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ในทุกระดับ หลายแห่งต้องเลิกจ้างครู อาจารย์ เพราะจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

หลายๆ แห่งต้องทยอยปิดหลักสูตรที่ไม่มีผู้สนใจเรียน

โดยมีแนวโน้มว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนขนาดเล็กหลายๆ แห่งที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด อาจต้องปิดตัวลงในอนาคตอันใกล้

ปี อดุลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) พบว่าตัวเลขการรับนักศึกษาเข้าเรียนของมหาวิทยาลัยทั่วประเทศลดลงประมาณ 10-15% ขณะที่กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดเล็กในต่างจังหวัด บางแห่งลดลงมากถึง 30% และ

คาดว่าภายใน 1-2 ปีนี้จะลดลงมากกว่านี้

แต่ถ้าใครบอกให้ไปหาตัวเลขที่ชัดๆ กว่านั้นมาโชว์ให้ดูกันจะยาก ก็คงต้องอ้างอิงตัวเลขจากระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2561 หรือที่แกล้ง 2561 ซึ่งเป็นปีแรกที่ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) นำระบบที่แกล้งมาใช้คัดเลือกถึง 5 รอบ

โดยตัวเลขของผู้สมัคร "น้อยกว่า" จำนวน "ที่นั่ง" ที่มหาวิทยาลัยทุกแห่งเปิดรับรวมกันอย่างน่าตกใจ...

ล่าสุด การเปิดรับสมัครนักศึกษาผ่านระบบที่แกล้ง ประจำปีการศึกษา 2562 ยิง "ตอกย้ำ" สิ่งทั้งหลาย คนกังวลได้อย่างดี โดยปีนี้มีสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมคัดเลือกในระบบที่แกล้ง 92 แห่ง รับได้ถึง 390,120 ที่นั่ง

แต่นักเรียนที่ลงทะเบียนเพื่อเข้าสู่ระบบการคัดเลือกไม่ถึง 3 แสนคน...

ถึงขั้นที่มีการหยิบเอาเรื่องจริงมาล้อกันชนิดที่ซ้ำไม่ออก เด็กยุคนี้ไม่ต้องเครียดเรื่องสอบอีกแล้ว เพราะมหาวิทยาลัยมีที่นั่งเหลือเฟือ แคเขียนชื่อนามสกุลไปยื่นสมัคร มหาวิทยาลัยก็อำนวยความสะดวกไม่ทัน...

"เจ็บปวด" แต่เป็น "ข้อเท็จจริง" ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้!!

วิ วิกฤตที่เกิดขึ้นนี้ สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ไม่ได้นั่งนอนใจ ทล่ายๆ แห่งพยายามปรับตัวปรับกลยุทธ์ ปรับหลักสูตร ฯลฯ เพื่อดึงดูดนักศึกษาให้เข้ามาเรียนในสถาบันของตัวเองให้มากที่สุด

ซึ่ง ทปอ.ได้หารือถึงประเด็นสถานการณ์ของอุดมศึกษาไทยในปี 2562 ว่าจะต้องปรับตัวอย่างไร โดยประเมินเบื้องต้นว่าปีนี้จะมียุทธศาสตร์ใหม่มหาวิทยาลัย "มากกว่า" จำนวนนักศึกษาที่จะเข้ามาเรียนถึง 2 เท่า!!

ทปอ.จึงมีมติตั้ง "คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา" ที่มีนายศักรินทร์ ภูมิรัตน รองประธาน ทปอ.เป็นประธาน เพื่อที่ ทปอ.จะเข้าไปลงทุนทั้งกำลังคน กำลังเงินในการปฏิรูปเรื่องการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพราะหากปล่อยให้มหาวิทยาลัยทำกันเอง จะต้องใช้งบประมาณในการลงทุนมหาศาล

นายสุวัชรวิ สุวรรณสวัสดิ์ ประธาน ทปอ.ระบุว่า ปีการศึกษา 2562 จะเป็นปีที่ "น่ากลัว" มากสำหรับมหาวิทยาลัยไทย ปัญหาเหล่านี้เราไม่เคยทราบก่อน เพราะเดิมแต่ละแห่งเปิดรับนักศึกษากันเอง แต่เมื่อเปลี่ยนมาใช้ระบบที่แกล้ง จึงทำให้ทปอ.รับรู้ปัญหานี้ทันที

โดยปีหน้ามหาวิทยาลัยมาถึงจุดเผาแล้ว คือเด็กน้อยลง ไม่สนใจจะเข้าเรียนมหาวิทยาลัย เพราะเทคโนโลยีกว้างไกล เด็กรักอิสระมากขึ้น มหาวิทยาลัยต้องปรับตัว

บ ณะที่นายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.) นายวัลลภ สุวรรณดี ยอมรับว่ายอดรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนลดจริง โดยเฉพาะในต่างจังหวัด บางแห่งลดลงมากถึง 30% เชื่อว่าในปีต่อไปยอดนักศึกษาจะลดลงอีก แต่ขณะนี้ยังไม่มียุทธศาสตร์เชิงข้อปฏิบัติที่ชัดเจนมาที่ สสอท.

ซึ่งมหาวิทยาลัยเข้าใจสถานการณ์ และปรับบทบาทผลิตบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการของประเทศ แต่ยังมีปัญหาติดขัดบางประการ โดยเฉพาะข้อกฎหมายบางอย่าง ที่ไม่เท่าเทียมระหว่างมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน

นายประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ เลขาธิการที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (ทปอ.มทร.) บอกว่า ทปอ.มทร.ก็ได้เตรียมพร้อม และปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ดังกล่าวในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื่องจากมี "สัญญาณ" มาตลอดว่านักศึกษาจะลดลง โดย 9 มทร.ได้หารืออย่าง

ต่อเนื่อง ทำให้ไม่ได้รับผลกระทบมากนัก แต่ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีหลักสูตรที่ทันสมัย จัดสอนหลักสูตรใหม่ที่ตอบโจทย์อาชีพใหม่

วิกฤตเหล่านี้ นพ.อุดม คชินทร รัฐมนตรีช่วยว่าการ ศธ.มองว่า "ทางออก" คือทุกแห่งต้องปรับตัว เน้นผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของประเทศ สถานประกอบการ และตลาดแรงงาน ที่สำคัญ มหาวิทยาลัยต้อง "ทบทวน" ตัวเอง หา "จุดแข็ง" โดยอาจมีเพียง 2-3 คณะ และมุ่งส่งเสริมให้เชี่ยวชาญอย่างแท้จริง!!

เพื่อกรอบสู่สถานการณ์ดังกล่าวและหารายได้จากช่องทางอื่นๆ เพื่อให้อยู่รอด มหาวิทยาลัยหลายแห่งเริ่มปรับตัวในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการรับจ้างออกข้อสอบ รับจัดสอบให้กับหน่วยงานต่างๆ ให้เข้าพื้นที่ในการจัดสัมมนา ให้อาจารย์รับงานวิจัยจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

รวมถึงการปรับหลักสูตรหรือวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนอยู่ให้ทันสมัย เปิดวิชาแปลกๆ ใหม่ๆ และรองรับความต้องการของผู้บริโภค

มหาวิทยาลัยชื่อดังอย่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังชิงเปิดสอนวิชาแปลกไปเมื่อ 2-3 ปีก่อน อย่างวิชา "จีบ" ที่สอนเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์ แต่ตั้งชื่อให้ดึงดูดคนเข้าเรียน จากนั้นก็ทยอยเปิดวิชาใหม่ๆ อาทิ วิชาเกี่ยวกับระบบนิเวศต้นน้ำ

นอกจากนี้ ยังพัฒนาวิชาที่เรียนผ่านออนไลน์ โดยเปิดให้คนทั่วไปลงทะเบียนเรียนคอร์สออนไลน์ CHULA MOOC ที่ขณะนี้มากกว่า 100 วิชา เปิดสอนไปแล้วไม่ต่ำกว่า 70 วิชา มีผู้สมัครเข้าเรียนมากกว่า 1 แสนราย เช่น วิชาแพะ : นวัตกรรมทางระบบสืบพันธุ์ขั้นสูงเพื่อขับเคลื่อนการผลิตแพะ คณะสัตวแพทยศาสตร์, มหากาพย์ อังกฤษ อัจฉริยะ ตั้งไขว่ไขว่การณ์ เปิดสอนโดยสถาบันภาษา, ทำอย่างไรให้สินค้า Go Inter ขายได้ ขายดี และดั่งข้ามโลก ของคณะนิเทศศาสตร์ เป็นต้น

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) ซึ่งเป็นสถาบันที่จัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีเป็นหลัก ยังต้องหันมาเปิดวิชา "โหราศาสตร์" เมื่อปีการศึกษา 2561 และในปีการศึกษา 2562 เตรียมเปิดวิชาเลือกอีก 2 วิชา คือ "AI กับชีวิตประจำวัน" และวิชา "Charming School" หรือโรงเรียนเสริมสร้างเสน่ห์

หรือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (มร.สส.) เตรียมเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการอีสปอร์ต ของวิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ ในปีการศึกษา 2562 โดยร่วมมือกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และวางแผนจับมือกับบริษัทเกมรายใหญ่ของสิงคโปร์ สโมสรรวม และผู้ประกอบการจากบริษัทต่างๆ เพื่อรองรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน

ส่วนมหาวิทยาลัยรังสิต เตรียมเปิดสอนวิชา "ศาสตร์แห่งรัก" ในปีการศึกษา 2562 หรือศาสตร์ต่างๆ ที่บูรณาการในวิชาการสอนอย่าง "RSU My Style", วิชา "Talent Development", วิชา "Creative Management", วิชา "ศาสตร์และศิลป์ในการใช้ชีวิต" รวมถึงวิชา "คนต่างรุ่นในสังคมสูงวัย"

จับตาว่ากลยุทธ์ในการเปิดหลักสูตรแปลกๆ หรือผุดวิชาใหม่ๆ ตั้งชื่อให้ดึงดูดความสนใจ จะช่วยดึงดูดนักศึกษาเข้าสู่มหาวิทยาลัยได้มากขึ้น และกรอบสู่วิกฤตที่อุดมศึกษากำลังเผชิญอยู่ได้หรือไม่?? ●